

Hallsbergs kommun

kommun@hallsberg.se

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn i Transtenskolan i Hallsbergs kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Hallsbergs kommun att senast den **14 mars 2018** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolinspektionen konstaterar att Hallsbergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8-12 §§ skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att alla lärare anmäler till rektorn om de har elever som, trots att extra anpassningar har getts, riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.
- Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, eller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar skulle vara tillräckliga. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven utvisar andra svårigheter i sin skolsituation.
- Rektorn ska se till att ett åtgärdsprogram utarbetas om utredningen visar att en elev är i behov av särskilt stöd samt se till att eleven ges sådant stöd på det sätt och i den omfattning som den enskilde eleven behöver.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolinspektionen konstaterar att Hallsbergs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

- Rektorn ska se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att Transtenskolan genomför, under ledning av rektorn, ett systematiskt kvalitetsarbete där såväl elevernas kunskaper som upplevelse av trygghet följs upp och analyseras vid flera tillfällen per termin. Elevhälsan vid skolan har en aktiv roll i detta arbete och bedriver ett fungerande förebyggande och hälsofrämjande arbete på skolan med stort fokus på värdegrundsfrågor. Dock framgår av utredningen att det finns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd och att ge sådant stöd. Vidare framgår att rektorn behöver se till att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Under Skolinspektionens tillsyn har det framkommit frågor kring arbetet med studiehandledning på modersmålet. Detta beskrivs och bedöms vidare i beslut avseende huvudmannens ansvarstagande för utbildningsverksamheterna.

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det finns brister i arbetet med särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med särskilt stöd. På skolan finns det rutiner för arbetsprocessen för särskilt stöd, men de följs inte alltid. Det finns lärare som inte anmäler elever som eventuellt är i behov av särskilt stöd till rektorn utan fortsätter istället att ge eleverna extra anpassningar trots att dessa inte ger resultat på elevernas kunskapsutveckling. Anledningen till detta är enligt lärarna och rektorn att det råder brist på specialpedagogisk kompetens vid skolan, vilket rektorn menar behövs för att utreda och sedan ge det särskilda stöd som utredningen eventuellt visar att eleven har behov av. Detta leder även till att de eventuella behov som anmäls, inte heller skyndsamt utreds och att de elever som bedömts vara i behov av särskilt stöd inte alltid har åtgärdsprogram med åtgärder som utgår från elevens behov. Sammantaget medför bristerna att alla elever som är i behov av särskilt stöd inte får det stöd de behöver, vilket påverkar elevernas möjlighet att nå kunskapskraven.

Av skollagen framgår att om det kan befaras att eleven, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma

2017-12-14
Dnr 43 - 2017:6152
4 (7)

gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevers behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, avsnitt 2.8 framgår att rektorn har ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2014:40, s.24) med kommentarer om arbetet med extra anpassningar, särskilt stöd och åtgärdsprogram framgår att rektorn ansvarar för att det finns tydliga och fungerande rutiner på skolenheten för vad som gäller när till exempel lärare och övrig skolpersonal uppmärksammar att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Rektorn har ett ansvar för att se till att personalen känner till och följer de här rutinerna. Vidare framgår (s.37) att det är viktigt att de åtgärder som skolan utarbetar och dokumenterar är kopplade till elevens behov av särskilt stöd.

Utredningen visar att det finns elever som trots extra anpassningar riskerar att inte nå kunskapskraven, men ändå inte utreds för behov av särskilt stöd. Av intervjuer och inskickad dokumentation framgår att det finns rutiner för arbetsprocessen gällande extra anpassningar och särskilt stöd, men att de inte alltid följs. Av intervju med rektorn framgår att arbetet med särskilt stöd inte är tillfredsställande vilket gjort att lärarna inte anmäler alla elever som trots att de haft extra anpassningar riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och att dessa elevers behov av särskilt stöd inte heller utreds skyndsamt. Lärarna uppger vid intervjun att de diskuterar extra anpassningar med elevhälsan, men att elevärenden sällan lyfts vidare till utredning av elevers eventuella behov av särskilt stöd. Istället fortsätter lärarna med eller prövar andra extra anpassningar. Anledningen till detta är enligt lärarna att det inte finns resurser på skolan att tillgå. Elevhälsan uppger att det är problematiskt att det inte finns någon specialpedagog på skolan och att den nuvarande specialläraren kommer att sluta om några veckor. Detta leder till att övriga professioner i elevhälsan stöttar lärarna i ärenden, där det finns behov av specialpedagogisk kompetens. Även rektorn uppger att de kompenserar bristen av specialpedagogisk kompetens och att inte särskilt stöd alltid utreds och ges, genom att dessa elever istället ges många och omfattande extra anpassningar. Rektorn uppger vidare att för de elever som har åtgärdsprogram så beslutas och anpassas de åtgärder som skrivs in i åtgärdsprogrammet utifrån de åtgärder som skolan kan erbjuda, och inte alltid utifrån de behov som utredningen visar att varje enskild elev har.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Transtenskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hallsbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Alla elever tillförsäkras inte en skolmiljö som präglas av studiero

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra alla elever en skolmiljö som präglas av studiero. Det varierar i hög grad om eleverna har studiero eller inte, och såväl lärare som elever beskriver att vissa lektioner ofta är stökiga vilket påverkar undervisningen negativt. Skolan har vidtagit vissa åtgärder för att förbättra studieron, men inte tillräckliga då det fortfarande finns klasser där det är mycket stökigt och högljutt. Skolinspektionen finner detta anmärkningsvärt då brist på studiero i hög grad påverkar elevernas studiemiljö och har följaktligen en negativ inverkan på elevernas möjlighet att nå kunskapskraven.

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn samt av lektionsobservationer framgår att det inte råder studiero på alla lektioner. Eleverna och lärarna uppger att studieron i klassrummet är mycket varierande och eleverna menar att det är beroende av vilken lärare som undervisar. De beskriver att på vissa lektioner är det mycket pratigt och högljutt vilket gör att det är svårt att koncentrera sig. Detta bekräftas även av Skolinspektionens lektionsbesök. Vid flera av de observerade lektionerna framgår stora brister i studieron. I en klass är det stökigt och högljutt under båda lektionerna som observerades. Flera elever pratar med varandra tvärs över klassrummet. Eleverna är högljudda och använder ett allmänt hårt språkbruk samt pratar rakt ut när läraren har genomgång. Några elever stör lärarens genomgång genom att kasta saker i klassrummet och placera sig på en annan plats än sin ordinarie. Eleverna ignorerar eller säger emot läraren då hen vid flera tillfällen säger till dem att vara tysta och lyssna, vilket leder till att mycket av undervisningstiden ägnas åt annat än undervisning. Skolinspektionens lektionsobservationer visar vidare att det på flera lektioner finns elever som inte kommer igång med arbetet och sitter sysslolösa eller ägnar sig åt annat än arbetsuppgifterna. Rektorn uppger att flera insatser gjorts på skolan för att skapa en bättre studiero. Det bedrivs ett aktivt och utvecklat värdegrundsarbete där elevhälsan tillsammans med rektor, lärare och elever har en stor roll. Vidare har elevhälsan varit involverad i att utarbeta en gemensam lektionsmall som lärarna ska använda, vilket framgår att lärarna gör vid Skolinspektionens observerade lektioner. Vidare har rektorn även satt in extra resurs i form av en socialpedagog i en klass där det är bristande studiero. Enligt rektorn har studieron på skolan blivit bättre, men det finns fortfarande klasser där studieron är varierande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då verksamheten vid Transtenskolan inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Hallsbergs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

2017-12-14
Dnr 43 - 2017:6152
6 (7)

Övriga områden som har granskats

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Hallsbergs kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande, bedömning och betygssättning, förutsättningar för lärande samt styrning och utveckling av verksamheten.

På Skolinspektionens vägnar

Carin Holtz
Enhetschef

Ulrika Hultberg
Utredare/föredragande

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Transtenskolan

Fakta om Transtenskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Hallsbergs kommun under hösten 2017. Transtenskolan besöktes av Skolinspektionen den 15–16 november 2017. Transtenskolan är en kommunal skolenhet med årskurserna 7–9. Skolenheten leds av en rektor och elevantalet uppgår läsåret 2017/2018 till 245 elever. Skolan har cirka 30 lärare organiserade i tre arbetslag.

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse årskurs 9:

Av nationell statistik över slutbetygen läsåret 2016/17 framgår att 73,7 procent av eleverna uppnådde kunskapskraven i alla ämnen jämfört med rikets 74,1 procent. Andelen elever som var behöriga att söka till yrkesprogram var 81,1 procent (jmf med rikets 82,5) och det genomsnittliga meritvärdet var 212,9 (jmf med rikets 223,5).

Statistiken visar också att våren 2017 uppnådde 76,7 procent av flickorna kunskapskraven i alla ämnen, jämfört med rikets 79,0 procent. Motsvarande värde för pojkarna var 71,2 procent (jmf med rikets 69,7). Vidare var 86,0 procent av flickorna behöriga att söka till yrkesprogram jämfört med rikets 86,4 procent. Motsvarande värde för pojkarna var 76,9 procent (jmf med rikets 79,2). Flickornas genomsnittliga meritvärde var 231,0 (jmf med rikets 240,8) medan pojkarnas var 197,9 (jmf med rikets 208,0).

All statistik ovan är inklusive elever med okänd bakgrund.